

محسن خیمهدوز khamehdooz@gmail.com

۱-آرگو نشان داد که به‌تمامی از جنس یک سینمایی قصه‌گوی عامه‌پسند است که ظرایف کلیشه‌های طراحی قصه، ساخت دراماتیک قصه، بازاربایی، فروش و کلیشه‌های تبلیغات در جامعه‌ی خود را به خوبی می‌شناسد و از آن به‌خوبی بهره‌برداری می‌کند. سازندگان آرگو به خوبی دریافتند که بازاربایی با ترفندهای تبلیغاتی یکی از موارد شناخته‌شده برای فروش این گونه فیلم‌هاست. بازاربایی از طریق جذب جایزه برای به دست آوردن اکران برای فروش بالاتر یکی از آن نمونه‌هاست. تجربه آرگو نشان داد که سینمای عامه‌پسند قصه‌گوی قهرمان‌محور، با هر سوزهای همچنان طرفدار دارد و در اکران هم می‌فروشد.

۲- پر فروش و موفق بودن ترفندهای تبلیغاتی، از جمله موفقیت در ایجاد لایه برای دریافت چند جایزه بین‌المللی یک فیلم قصه‌گوی عامه‌پسند، نه‌به معنای هنری بودن یا ارزشمند بودن اثر تولید شده است و نه به معنای وجود توطئه در پشت این جوایز است. در صورتی که دقت نمی‌شود که حتی توطئه‌گرترین افراد و جمیع‌ها هم برای اجرای توطئه خود باید اثری را انتخاب کنند که قابلیت درونی برای انجام توطئه را داشته باشد. بنابراین اثر مورد بحث، همچنان حضور مستقل خود را حفظ خواهد کرد.

حضوری که در بررسی و نقد اثر باید آن را دید و به حساب آورد.

۳-ایدئولوژی پشت یک فیلم عامه‌پسند قصه‌گو، بخشی از متن آن فیلم و برآمده از ساختار سینمای قصه‌گوست و نه توطئه توطئه‌کنندگان سیاسی. همان‌طور که در تحلیل چنین فیلمی می‌توان به همه اجزای فیلم، جداگانه نگاه کرد و هر موردی را مستقل از دیگری بررسی کرد، به همان صورت هم می‌توان درباره ایدئولوژی پشت فیلم سخن گفت و به نقد آن پرداخت بی آنکه نیاز باشد حیثیت فیلم را به‌مثابه یک اثر سینمایی- تجاری نفی کرد. یک معنای تحلیل فیلم همین است. در اینجا نیز در یک تحلیل درون- متنی از فیلم آرگو می‌توان ادعا کرد که ایدئولوژی پشت فیلم، غلط و بی‌اعتبار است. این ایدئولوژی می‌گوید: فقط ایران است که اشتباه کرده و این فقط آمریکاست که در این مساله زیان دیده! ایدئولوژی آرگو نیز بر نوعی دشمن‌ستیزی ایدئولوژیک استوار است چرا که تصرف‌کنندگان سفارت آمریکا را در حد کودکان مهی‌کودکی یا نهایتاً در حد دانش‌آموزان دبیرستانی به تصویر می‌کشد که دنبال هواپیمای می‌دوند!! یا اینکه برای تفریح دست به تصرف سفارت آمریکا زده‌اند بنابراین دشمن دموکراسی محسوب می‌شوند. چنین تصویرسازی از دیگری، نشان از همان ایدئولوژی سطحی پشت فیلم دارد که به نحوی بیلتگر فقدان عنصر «مفاهمه و گفت‌وگو» در بنیان فیلم آرگوست.

۴- در یک تحلیل درون- متنی در نقد ایدئولوژی آرگو، می‌توان ادعا کرد که آرگو به دلیل تعلقش به سینمای عامه‌پسند قصه‌گو، نتوانست نقدی بر تاریخ سیاست خارجی آمریکا از جمله دخالت آمریکا در براندازی دولت دکتر مصطفی داشته باشد. براندازی دولت دکتر مصطفی توسط مبن‌های سیاسی- اطلاعاتی حاکم بر آن زمان آمریکا، باعث توقف مدیت در ایران شد و به سهم خودش، بیماری لیمپسزم را در بقیه ابعاد فرهنگ ایران به تهنه داد.

۵- ضعف ایدئولوژیک آرگو در ساخت فیلمی بر اساس مونولوگ و نه گفت‌وگو و دیالوگ، به معنای نق‌نقدپذیر بودن طرف ایرانی با درست بودن روش ایرانی‌کی که اقدام به تصرف سفارت آمریکا کردند، نیست و نباید باشد چرا که اگر چنین پنداشته شود، این بار از جانب منتقدان ایرانی آرگوست که باب نقادی، دیالوگ و گفت‌وگو بسته می‌شود. بنابراین باید توجه داشت که آرگو جدا از ارزش‌های دراماتیک یک فیلم قصه‌گوی حرفه‌ای هالیوودی، از یک بهانه هم بهره می‌برد و این بهانه (که از نظر برخی هم ممکن است درست و برخی هم نادرست باشد) اقدام دانشجویان در تصرف سفارت آمریکاست.اگر گذشته آمریکا در سیاست داخلی ایران نامطلوب است، گذشته تاریخی ایرانیان هم در مورد آمریکا چندان مطلوب نیست، به یاد بیاریم اقدام غلط حمله «چریک‌های فدایی خلق ایران» به سفارت آمریکا در ایران در ۲۵بهمن ۱۳۵۷ را که در آن حمله کارکنان سفارت آمریکا به مرگ و آتش‌زدن محل اقامت‌شا ن تهدید شدند به‌طوری‌که به دستور سالیوان، (سفیر وقت آمریکا) همه کارکنان تسلیم شدند ولی پس از چند ساعت وزیر امور خارجه آن زمان (ابراهیم یزدی) به نمایندگی از سوی دولت موقت همراه با نیروهای موسوم به کمیته انقلاب، دیپلمات‌ها را آزاد و چریک‌های فدایی خلق را از سفارت خارج کردند. مسوولان دولت وقت، ضمن عذرخواهی رسمی از این واقعه، به دولت آمریکا اطمینان دادند که امنیت سفارت آمریکا را تضمین خواهند کرد ولی درست هشت‌ماه بعد، در سطحی وسیع‌تر به سفارت آمریکا در تهران حمله شد و وضعیتی تاریخی میان دو ملت شکل گرفت

نگاهی به پرحاشیه‌ترین فیلم سال

«آرگو»؛ مونولوگ به جای دیالوگ

که تاکنون هم ادامه دارد. با وجود چنین سابقه‌ای از عدم مفاهمه، آیا مسخره به نظر نمی‌رسد که انتظار داشته باشیم هالیوود درباره این ماجرا فیلمی بسازد ولی در آن از منافع ملی ایرانیان دفاع کند؟

۶- آرگو اما یک فیلم حرفه‌ای قصه‌گو بر اساس کلیشه‌های رایج قصه‌گوی تجاری است؛ فیلمی که می‌توان آن را دوست داشت یا آن را دوست نداشت، مثل هر فیلم دیگر. اما از این دوست‌داشتن و دوست‌نداشتن نباید نتیجه ایدئولوژیک بیرون کشید. از آن مقدمات ذوقی، هیچ تالی ایدئولوژیکی نتیجه نمی‌شود.

اما اگر اسکار گرفتن آرگو مورد نقد، بررسی و اعتراض است باید روشن کرد آیا در اسکار، روش توطئه‌ای، یک روال است یا یک روال نیست؟ اگر روال است، پس اسکار فیلم جذابی هم یک توطئه است که برای تقویت یک جناح سیاسی علیه جناح سیاسی دیگر بوده است! و در این صورت این پرسش طنزآمیز پیش می‌آید که پس چرا مسوولان دولتی ایران ادعا کرده‌اند که برای گرفتن اسکار فیلم جذابی لایه کرده بودند!! و اگر روش توطئه‌ای در اسکار، یک روال نیست، بنابراین از منظر توطئه‌گراییانه هم نباید با آرگو مواجه شد.

ایدئولوژی پشت یک فیلم عامه‌پسند قصه‌گو، بخشی از متن آن فیلم و برآمده از ساختار سینمای قصه‌گوست و نه توطئه توطئه‌کنندگان سیاسی. همان‌طور که در تحلیل چنین فیلمی می‌توان به همه اجزای فیلم، جداگانه نگاه کرد و هر موردی را مستقل از دیگری بررسی کرد، به‌همان صورت هم می‌توان درباره ایدئولوژی پشت فیلم سخن گفت و به‌نقد آن پرداخت بی آنکه نیاز باشد.

۷- اما نکته مهمی که در مورد آرگو دیده نمی‌شود یا تقریباً به آن توجه نمی‌شود، این است که اسکار آرگو، اسکاری است که هالیوود به خودش داده است. فیلم آرگو برخلاف تصور رایج، ربطی به تصرف سفارت آمریکا در ایران ندارد، بلکه قدردانی اسکار از هالیوود است. تصرف سفارت آمریکا، یک بهانه ظاهری است برای آنکه قدرت روایتگری و داستان‌پردازی هالیوود به رخ سیاستمداران آمریکایی و نیز به رخ سینمای جهان کشیده شود؛ سیاستمدارانی که به‌زعم هالیوودیان نتوانستند بحران گروگانگیری را به‌موقع و به‌درستی و قهرمانانه حل کنند، این بار با یک سناریوی جذاب هالیوودی رویه‌رو می‌شوند که در آن هالیوودیان از عهده حل قهرمانانه همان مساله برآمده‌اند. بنابراین آرگو نه بیابنهای سیاسی علیه ایران که بیابنهای علیه سیاستمداران رایج داخلی آمریکاست و چه بهانه‌ای بهتر از یک برداشت آزاد از یک اتفاق کهنه‌ای که دیگر در هیچ‌جای دنیا مساله به حساب نمی‌آید، بهانه‌ای که با اتکای به آن می‌توان، هم قدرت هالیوود را در داستان‌پردازی نشان داد و به رخ کشید و هم به هجو سیاستمداران آمریکا در برابر هالیوودیان و سینماگران پرداخت. ضمن اینکه می‌توان از بحران موجود میان ایران و آمریکا، به ویژه مساله انرژی هسته‌ای هم استفاده کرد و بازار مناسبی را برای فروش خوب فیلم سازمان داد تا به هدف اصلی

سینمای جهان

آکراند یسمان

کن لوچ در «روح سال ۴۵»

به دنبال چیست؟

سوار بر روح سال‌های بعد از جنگ

«روح سال ۴۵ of spirit ۴۵» سپیددم زندگی جدید انگلیسی‌ها را به تصویر می‌کشد. فیلمی که یادآور سالی است که انگلیسی‌ها به سوسیالیسم روی آوردند و آن زمان، همراه با طلیعه خدمات بهداشت ملی، مالکیت عمومی و مفهوم کالای عمومی بود؛ سال ۱۹۴۵.

کن لوچ، کارگردان برجسته انگلیس در ۷۶ سالگی در حالی این فیلم را ساخته است که به طور کل شهرت خود را از ساخت فیلم‌هایی با موضوع طبیعت، رئالیست اجتماعی و اعتقادات سوسیالیست کسب کرده است. «روح سال ۴۵» ماجرای سالی است که ۶۸ سال از آن گذشته و آدم‌های آن زمان خاطرات نوستالژیکی از آن دارند. «در آن سال، پیش از آنکه سلامت و امنیت بیابند، زغال‌سنگ آمد»، اینها را ری دیویس، یک مبارز کهنه‌کار بریتانیایی که الان ۸۳ سال دارد و در آن سال تنها ۱۵سال داشت، می‌گوید. او در آن سن، دوسال بود که مشغول کار در معادن ولز بود. ری دیویس، تنها یکی از ستاره‌های هشتاد ساله فیلم روح سال ۴۵ است که در فیلم مستند لوچ از آن سال می‌گوید. کن لوچ، سال ۱۹۴۵ را سالی محوری می‌داند که سال‌های پس از آن به ره‌ب‌ریت حزب کارگر منجر به رونق سوسیالیسم شد. از نظر او در ابتدا ونستون چرچیل به اشتباه در حال متقاعد کردن عموم برای اتصال سوسیالیسم و گشتاپو بود، اما در نهایت به مانیفست انتخابات کارگری و ماده ۴ معروف آن تن درداد. ماده‌ای که متعاقباً تونی بلر آن را حذف کرد! پس از سال‌ها فقر و بی‌کاری ونستون چرچیل به اشتباه جنگ جهانی دوم به از بین رفتن انسان‌های زیادی منجر شد. پس از آن، انتظارات و اولویت‌های متفاوتی برای برتانیای وجود آمد. کوچ می‌گوید: ترجیح می‌دادم فیلمی مستند بسازم زرا دستاوردهای کل‌منت اتلی (نخست‌وزن انگلیس در جنگ جهانی دوم)، در خطر محدودشدن به تاجر‌رسم بود. مهم بود که خاطرات افرادی را که معمولاً از کتابهای تاریخ رایج می‌مانند و می‌توانستند روح سال ۴۵ را تکمیل کنند ثبت و ضبط کنم. امروزه بازار به همه جا از بین رفت. انتظار واقع‌نمایی از فیلم آرگو انتظاری اشتباه است، همان‌طور که توطئه دانستن اسکار آرگو هم اشتباه است.

۸- با این همه ضعف اساسی آرگو که همان جایگزینی مونولوگ به‌جای دیالوگ و گفت‌وگوست، به قوت خودش باقی است و آرگو به این معنا یک مورد مطالعاتی خوب برای پاتولوژی و آسیب‌شناسی سینمای عامه‌پسند قصه‌گوست، که نشان می‌دهد یک فیلم چگونه با داشتن یک قصه حرفه‌ای با کلیشه‌های امتحان‌پس داده، جذاب و پر پیچ‌وخم دراماتیک، به‌راحتی می‌تواند یک سوره خوب سینمای اندیشه را ناپود کند؛ سوزهای که می‌توانست فرصتی برای «شناخت مساله» و «هقد مساله» بین دو ملت، بین دو فرهنگ و بین دو سیاست باشد؛ فرصتی که با ساده‌سازی هالیوودی نابود شد و از بین رفت. انتظار واقع‌نمایی از فیلم آرگو انتظاری اشتباه است، همان‌طور که توطئه دانستن اسکار آرگو هم اشتباه است.

دیالوگ و گفت‌وگو با پدیده‌ای که برای نشیندن آمده، خلاصت، مثل آرگو، که فیلم مونولوگ است نه فیلم دیالوگ. **بی‌نوشت:** فیلم آرگو که در سال ۲۰۱۲ اکران شد بی‌تردید یکی از به‌شهرانگیزترین فیلم‌های سسال بود که واکنش‌های بسیاری را به خصوص از سوی سیاستمداران و هنرمندان کشورمان و حتی کشورهای دیگر برانگیخت. این فیلم که داستان فرار شش آمریکایی از بازماندگان سفارت آمریکا در ایران بود به گفته بسیاری از منتقدان به لحاظ سینمایی فیلم شaxمی نبود اما با توجه به حمایت دموکرات‌های آمریکا توانست جوایز مهمی از جمله جایزه بهترین فیلم مراسم اسکار و مراسم گلدن گلوب را به خود اختصاص دهد. دولت ایران قرار است به دلیل تحریف تاریخ و نشان دادن مغرضانه از ایران از این فیلم و سازندگانش شکایت کند.

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۲		۸	
			۸	۳			۷
					۷		
				۴	۱		۳
						۶	
							۱
							۹
				۴	۳		
					۹		
							۵
							۷

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

سودوکو ۶۸۲

حل سودوکو ۶۸۱

۱	۴	۳	۲	۵	۸	۶	۷
۹	۷	۸	۱	۲	۵	۳	۴
۳	۵	۶	۷	۸	۳	۴	۱
۷	۱	۴	۲	۳	۵	۹	۶
۳	۶	۵	۷	۸	۳	۴	۱
۷	۱	۴	۲	۳	۵	۹	۶
۸	۹	۱	۵	۴	۲	۷	۳
۵	۳	۴	۹	۳	۷	۱	۸

	۷	۶		۸		۵	
۵	۸		۶	۲		۷	
	۱	۲			۸	۳	
۳			۵		۹	۲	
	۴		۲	۹	۳		۶
۲		۷		۸		۳	۴
				۸			
	۱			۴	۶		۹
			۵	۴			۶

سال دهم • شماره ۱۷۰۹ روزنامه **شرق**

چشمان نیمه‌باز

درباره درام سیاسی – ترازودی «خانه‌ای از کارت» فینچر

مورد عجیب آقای کارگردان

نیما توسلی

فیلم‌های متفاوتی ساخته است: بیشتر فیلم‌هایش، هم با یکدیگر متفاوت هستند و هم با سبک و سیاق هالیوود. تمام رزومه کاری‌اش شامل ۹ فیلم می‌شود؛ بیگانه ۳، بازی، ففت، باشگاه مشت‌زنی، اتاق وحشت، زودیاک، مورد عجیب بنجامین باتن، شبکه اجتماعی و دختری با خالکوبی ازدها. بین فیلم‌هایش هم معمولاً دو تا پنج‌سال فاصله بوده، دوسال از آخرین فیلمش گذشته و در حالی که این روزها مشغول ساختن هیچ فیلم سینمایی‌ای نیست، برای اولین‌بار به تلویزیون روی آورده است. درام سیاسی – ترازدی «خانه‌ای از کارت (house of cards)» در قالب مجموعه تلویزیونی، جدیدترین مشغولیت این روزهای آقای کارگردان است. داستان یک نماینده دموکرات آمریکایی (کوین اسپیسبی) که پس از آنکه وزیر امور خارجه می‌شود، تصمیم می‌گیرد از همه کسانی که به او خیانت کرده‌بودند انتقام بگیرد. سریالی که پیشتر، با همین نام در انگلیس نیز پخش شده بود و این روزها (از ابتدای مارس ۲۰۱۳) نمایش آن در تلویزیون آمریکا آغاز شده است. دیوید فینچر معمولاً با هنرپیشگان خاصی کار می‌کند. براد پیت، باب استفنسون، اندرو کوین واکر، جورج کلوایر، کریستوفر جان فیلس، ریچموند ارن کونت، از جمله اصلی‌ترین بازیگران بیشتر فیلم‌های او بوده‌اند. در این سریال نیز، او از سه بازیگر سابق در فیلم‌هایش، رگ کتی (که در فیلم هفت باز باز کرده بود)، کوین اسپیسبی (که در فیلم هفت نیز بازی کرده بود) و رابین رایت (که در فیلم دختری با خالکوبی ازدها نیز بازی کرده بود) استفاده کرده است. او در اولین تجربه تلویزیونی خود، به عنوان کارگردان او اپیزود نخست این سریال، به گفت‌وگو با مجله اینترنتی «امپایر» پرداخته‌است.

❧ پیش از اینکه بخواید اپیزودهای اول این سریال را بسازید، نسخه انگلیسی آن را هم دیده بودید؟

در ابتدا نه، اما از من خواسته شد که ببینم. بعد از تماشای آن، واقعا نمی‌دانستم که چطور باید یک ماجرای سیاسی پارلمانی را به نسخه آمریکایی آن تبدیل کنم. با اینم تهیه‌کننده به بحث درباره مفهوم سیاست پر داختیم و اینکه در هر نظام که تا این حد حول داشته باشد قدرت کامل برای فساد نیز وجود دارد. در نهایت، موضوع داستان را با نسخه آمریکایی آن انطباق دادیم. اینکه چطور قهرمانان شکل می‌گیرند و سپس مغلوب می‌شوند. خیانتکاران ظهور می‌کنند و قهرمان می‌شوند. این نسخه، خیلی آمریکایی بود.

❧ آیا داستان فیلم بسته شده و تغییری در آن ایجاد نخواهد شد؟ نه معمولاً اینطور است که در طول ساخت یک فیلم با مجموعه تلویزیونی، کارگردان‌ها بارها بخش‌هایی را تغییر می‌دهند. البته رویکرد من طور دیگری است و معمولاً از بازیگرها می‌خواهم که خوششان را جای خود در گیر کار کنند و بداندند که برای چه می‌خواهند این بخش از فیلمنامه را بازی کنند تا بتوانند با هر بخش از داستان ارتباط برقرار کنند. البته گاه، پنهانی بخشی از داستان را دوباره می‌نویسم!

❧ خودتان از چه برنامه‌های تلویزیونی‌ای بیشتر خوشتان می‌آید؟ من «خاب‌بد (breaking bad)» را خیلی دوست دارم. هر چند که این اواخر تماشا نکردم. خیلی از برنامه‌های بین فصل «سوپرانوها (sopranos)» را هم دوست داشتم. البته چندان تلویزیون تماشا نمی‌کنم؛ وقتی کوچک بودم، تماشا می‌کردم اما با اینس حال این موضوع که آرام‌آرام با یک شخصیت در درازمدت آشنا می‌شوی و این امکان از طریق مجموعه‌های تلویزیونی فراهم می‌شود را دوست دارم. به نظر من تفاوت زیادی وجود دارد بین ارتباطی که یک شخصیت در یک فیلم دو یا سه‌ساعته برقرار می‌شود با شخصیتی که در یک سریال چندقسمتی در طول زمان به دست می‌آید، تفاوت زیادی وجود دارد.

❧ حال‌ا‌که در یک مجموعه تلویزیونی مشغول همکاری بانت‌فلیکس هستی، آیا ممکن است با این تهیه‌کننده فیلم هم بسازی؟

برای من، فیلمسازی همیشه تجربه‌ای تازتری داشته و محیطی است که در آن آدم‌های زیادی درگیر هستند. این تجربه همگانی برای من به معنای فیلمسازی است. اینکه چراغ‌های فیلمبرداری را روشن می‌کنی و مدام جابه‌جا می‌شوی، در حالی که افراد غریبه زیادی اطرافت هستند و تلاش می‌کنی تا برای حدود دو ساعت بین آنچه می‌شوی و می‌بینی تعادل برقرار کنی. گاه شنیدم که طرفداران کارهای من، فیلم‌هایم را به کارهای تئاتر تشبیه می‌کنند. در حال حاضر ترجیح می‌دهم فیلمی بسازم که ارتباط صمیمی‌تری با بینندگان برقرار کند. شبیه خواندن یک رمان، که می‌تواند بخشی از کتاب را بخواند و بعد بروند یک ساندویچ بخورند و برگردند و راجع به موضوع داستان فکر کنند. چند بخش دیگر را بخواند و بعد برونه‌ش‌ا کنند و بعد خواندن را ادامه دهند. راستش این روزها فیلم‌هایی برای ساخت در ذهنم است که بین ۱۵ تا ۲۰ میلیون‌بوند هزینه برمی‌دارد. اگر هم نتفلیکس بپذیرد من آنها را بیشتر برای شبکه رسانه خانواده‌ای پیشنهاد خواهم کرد.

❧ به عنوان یک موضوع سیاسی، «خانه‌ای از کارت» به‌نظر مجموعه مناسبی‌بایدباشد...

ایده حاکم بر هر بوروکراسی‌ای این است که چطور بوروکراسی را ادامه دهد! هر گروه انسانی هم، اگر ایده‌ای داشته باشند، معمولاً فکر می‌کنند که حمایت آنها از یک ایده یا گسترش دادن آن از خود آن ایده مهم‌تر است. در این داستان هم آن چیزی که برالم جاست این است که فرانسیس (شخصیت اول مجموعه) فکر می‌کند که یک آدم اخلاقی است در حالی که نیست، او توسط یک نظام اعتقادی متفاوت مورد خیل‌ت قرار گرفته، بلکه این سیاست است که به او خیانت کرده است.

❧ تجربه خاصی از این مجموعه وجود دارد که شما بخواید در فیلم‌های بعدی خود از آن استفاده کنید؟

بعنی وقت‌ها آدم فکر می‌کند نشستن پشت یک میز و ساعت‌ها پشت ساعت‌ها انجام کارهایی مشابه روزهای قبل، باعث می‌شود احساس کنی هیچ فرقی بین کارهایت و بین روزهایت نیست. در واقع بیشتر اوقات اینطور نیست که یک کارگردان بگویدخب این قسمت کار را اول انجام می‌دهم، بعد این کارها را در وسط کار انجام می‌دهم و این کارها را هم برای آخر می‌گذارم. خیلی وقت‌ها من به‌جای اینکه مثلاً ۱۰۰ پلان برداشت کنم ۹۲ پلان برداشت می‌کنم. به نظر منطقی نیست. شاید منطقی‌تر این باشد که یک فلوجارت داشته باشی و یک فرآیند را طی کنی اما واقعیت این است که هر کس راهی که حس می‌کند را طی می‌کند. گاه پیش می‌آید که در کار دست‌اندا‌زهایی پیش می‌آید و حس‌های حواس آدم پرت می‌شود اما کار را ادامه می‌دهی و کار جلو هم می‌رود. در این زمان است که پیش خودت می‌گویی منم نیست که امروز به این دست‌اندا‌زها خوردم.